

PATVIRTINTA

Vilkaviškio r. Kybartų „Saulės“ progimnazijos
direktorius 2019 m. rugpjūčio 28 d.
įsakymu Nr. IV-66

**VILKAVIŠKIO R. KYBARTŲ „SAULĖS“ PROGIMNAZIJOS
OLWEUS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO SISTEMOS (OPKUS)
PLANAS 2019–2020 M. M.**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Vilkaviškio r. Kybartų „Saulės“ progimnazija (toliau – Progimnazija) yra Vilkaviškio rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Pagrindinės veiklos sritys: pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies bendrojo ugdymo programos, bei kita švietimui būdingų paslaugų veikla.

Paskirtis – bendrojo lavinimo mokykla.

Mokymo forma – dieninė.

Steigėjas – Vilkaviškio rajono savivaldybės taryba.

Vilkaviškio r. Kybartų „Saulės“ progimnazijai suteiktas „Olweus mokyklos“ vardas 2019–2020 mokslo metams Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. (1.3)V-91 „Dėl sertifikuotų Olweus vardo mokyklų sąrašo“.

Progimnazijoje dirba 69 darbuotojai, iš jų 48 pedagoginiai, 21 kiti darbuotojai.

Progimnazijoje dirba Vaiko gerovės komisijos specialistai: direktoriaus pavaduotojas ugdymui, logopedas, socialinis pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojai, tėvų komiteto pirmininkas (iš viso 9 nariai), bendradarbiaujama su Kybartų seniūnija, Vilkaviškio rajono policijos komisariatu, Vilkaviškio rajono savivaldybės Vaiko gerovės komisija, Vilkaviškio rajono savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriumi, sveikatos priežiūros ir kitomis įstaigomis ir institucijomis. 2018–2019 m. m. progimnazijoje mokėsi 408 mokiniai. 35 (23 mokiniams – pritaikyta programa, 10 – individualizuota programa ir 2 mokinys turi judesio sutrikimą) mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. Specialistai teikė pagalbą 74 mokiniams (logopedo pagalba buvo teikta 43 kalbėjimo ir kalbos sutrikimą turintiems mokiniams (24 mokiniai – fonetinis sutrikimas (fonetinė artikuliacinė dislalija, 19 – fonologinis sutrikimas (foneminė artikuliacinė dislalija), teikta socialinio pedagogo pagalba (individualios konsultacijos), vykdant minimalios priežiūros priemonę – 3 mokiniams, socialinio pedagogo individualios konsultacijos 10 mokinių, kurie priskirti progimnazijos rizikos grupei socialinio pedagogo pagalba, sprendžiant mokymosi, bendravimo problemas, patiems mokiniams pageidaujant, teikta 18 mokinių. Nemokamą maitinimą gavo 100 mokiniai iš socialiai remiamų šeimų. Mokinių kasmet mažėja. Progimnazijoje mokėsi mokiniai, turintys elgesio ir bendravimo problemų. Tokiems vaikams trūko socialinių įgūdžių, progimnazijoje jie elgėsi netinkamai tiek su mokytojais, tiek su klasės bei mokyklos draugais, sunkiai įsitraukė į bendrą klasės bei mokyklos veiklą, nesusikaupė pamokų metu, praleido daug pamokų. Į ugdymo procesą integruojami mokiniai, turintys intelekto sutrikimų. Dėl to ypač aktualūs tampa tolerancijos, gebėjimo priimti kitokius mokinius, klausimai.

Visi progimnazijos darbuotojai rūpinasi, kad visi mokiniai jaustųsi saugiai. Progimnazija yra atvira bendruomenei, nuolat besimokanti, atvira naujovėms. Nuo 2015 m. rugsėjo 21 d. progimnazijoje pradėta vykdyti Olweus patyčių prevencijos programa, o nuo 2017 m. kovo 1 d. vykdoma Olweus programos kokybės užtikrinimo sistema.

Olweus mokinių apklausa apie patyčias vykdoma nuo 2015 metų. 2015 metais dalyvavo 373 mokiniai, 2016 metais dalyvavo 344 mokiniai, 2017 metais dalyvavo 290 mokinių ir 2018 metais – 269 mokiniai. Mokiniai, iš kurių tyčiojosi 2–3 ar daugiau kartų per mėnesį paskutinius keletą mėnesių nuo sumažėjo 2016 m. iki 25,7%, 2017 m. – 22,6% ir 2018 m. – iki 20,4%. Patyčių mastas

mažėja palengva (apie 10 proc.), labiau berniukų (sumažėjo 14 proc.), mergaičių 1 proc. padidėjo. Užslėptos patyčios 3, 7–8 klasėse. Padaugėjo prisipažįstančių berniukų 3 ir 6 kl. (net 75 proc.), o 3–5 klasių mergaitės teigia, kad nesityčioja. 4–5 klasių mokiniai mažai tyčiojasi, bet patiria daug patyčių. Labiausiai tyčiojasi klasiokai ir įvairių klasių mokiniai. Saugiausi jaučiasi pradinukai. Didžiausiomis patyčių vietomis išlieka kiemas, koridoriai, kita vieta (mokytojų budėjimas), padaugėjo pakeliui į / iš mokyklos. Mergaitės daugiau patiria su seksualiniu pobūdžiu, melu, gandais ir išskyrimu susijusių patyčių. Didėja empatiškumas patyčių aukoms. Berniukai labiau pasitiki kitais žmonėmis, labai sumažėjo pasipasakojimas suaugusiems namie. Mergaitės daugiau kalba su suaugusiais namie ir ypač mokykloje. Geriausiai klasės vadovo veiklą vertina pradinukai, blogiausiai – 5–6 klasių mokiniai. Daugiau kaip 50 proc. mokinių pastebi suaugusių veiklą bandant stabdyti patyčias, labiausiai tai vertina pradinukai, nors jiems atrodo, kad ir patys mokiniai pakankamai dažnai tai daro.

Vykdyti įvairioms programoms, projektams progimnazijoje yra sudarytos geros sąlygos: yra aktų, sporto salės, iš dalies atnaujintas sporto aikštynas, 3 kompiuterinės klasės, veikia internetinis ryšys. Progimnazija yra Kybartų miestelio pagrindinėje gatvėje, jos teritorija neaptverta, tačiau stebima vaizdo kameromis. Kiekvienais metais progimnazija dalyvauja akcijoje „Savaitė be patyčių“, gauna padėkas, tačiau Progimnazijoje, kaip ir visose šalies ugdymo įstaigose, daugėja vaikų, turinčių elgesio, socializacijos problemų.

II SKYRIUS STIPRYBĖS. SILPTNYBĖS. GALIMYBĖS. GRĖSMĖS

Stiprybės	Silpnybės
<ul style="list-style-type: none"> ○ Progimnazija atvira bendravimui ir bendradarbiavimui. ○ Progimnazijoje dirba patyrę ir kvalifikuoti mokytojai. ○ Daugumai tėvų patinka organizuojama veikla ir yra patenkinti, kad jų vaikai mokosi būtent šioje progimnazijoje. ○ Dauguma mokinių gerai sutaria tarpusavyje, jaučiasi saugūs visoje gimnazijoje. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nepakankamas tėvų įtraukimas į problemų sprendimą. ○ Ne visi progimnazijos bendruomenės nariai patyčias pripažįsta kaip problemą. ○ Dalis darbuotojų nenoriai pildo patyčių registracijos žurnalą, netinkamai sprendžia patyčių situacijas. ○ Nepakankami saugi progimnazijos teritorija. Ji neaptverta, ne visi darbuotojai neturi galimybių prisijungti prie vaizdo kamerų.
Galimybės	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> ○ Kurti geresnę pasitikėjimo atmosferą tarp mokinių ir mokytojų. ○ Turėti aiškius susitarimus. ○ Į prevencinę veiklą įtraukti socialinius partnerius. ○ Skatinti mokinių savivaldą, aktyvinti vykdomas veiklas. ○ Organizuoti tėvų pedagoginį psichologinį švietimą, siekiant pagerinti tėvų pagalbą vaikams. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mokinių socialinio elgesio neigiami pokyčiai, kultūros stoka. ○ Didėjantis tėvų abejingumas vaikų elgesiui, pedagoginių žinių stoka. ○ Naujų neigiamų socialinių reiškinių, priklausomybių atsiradimas. ○ Nėra įstatymų, apibrėžiančių patyčias kaip nusikalstamą veiką.

III SKYRIUS PROGIMNAZIJOS ĮSIPAREIGOJIMAI OPPP

Vilkaviškio r. Kybartų „Saulės“ progimnazija dirba vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Vilkaviškio r. Kybartų „Saulės“ progimnazijos nuostatais, strateginiu ir metiniu veiklos planu, vidaus darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais teisės aktais. Siekiant sumažinti patyčių

mąstą progimnazijoje vadovaujamosi Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Vaiko gerovės komisijos metiniu darbo planu, Olweus programos standartu.

Tikslas – laikantis Olweus programos standarto reikalavimų, progimnazijoje kurti saugią aplinką, pagrįstą progimnazijos bendruomenės narių bendravimo ir bendradarbiavimo kultūra ir abipusiu pasitikėjimu.

Uždaviniai:

1. Vykdėti Olweus programą laikantis 12 programos standartų reikalavimų.
2. Išiaiškinti patyčių ir konfliktų sampratas, mokyti mokinius bendrauti ir bendradarbiauti.
3. Užtikrinti tinkamą Olweus klasių valandėlių vedimą, konsultuoti klasių auklėtojus patyčių prevencijos, dokumentacijos pildymo klausimais.
4. Apie patyčių prevencijos programą informuoti tėvus, įtraukti į bendrą veiklą.
5. Inicijuoti darbuotojus aktyviau pildyti patyčių registracijos žurnalą, taikyti „Nuobaudų kopėtelės“, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose, fiksuoti pastebėtus nukrypimus.
6. Stiprinti mokytojų budėjimą „karštuose taškuose“, esant reikalui, koreguoti budėjimo grafiką.
7. Koreguoti, tobulinti OPKUS veiklą, atsižvelgiant į programos instruktorės pastabas, pasiūlymus.

**IV SKYRIUS
VEIKLA**

Užduočių, atsakomybių, laiko ribų, dokumentų šablonų ir procedūrų aprašas

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingas asmuo
Vykdyti Olweus programą laikantis 12 programos standartų reikalavimų.				
1.	OPKUS plano rengimas, tvirtinimas	2019 m. rugpjūčio mėn.	Direktoriaus įsakymas. Planas iki rugpjūčio 30 d.	Vaiko gerovės komisija Direktorius
2.	Progimnazijos darbuotojų susirinkimai, skirti aptarti kokybės planą, tolimesnes veiklas	2019 m. rugpjūčio– rugsėjo mėn.	Direktoriaus atmintinė C1 ir darbuotojų atmintinė C4 po susirinkimo	Direktorius
3.	Progimnazijos darbuotojų susirinkimai, skirti aptarti tyrimų rezultatus, MSG susirinkimus, vykdomas klasės valandėles ir pan.	2020 m. sausio– vasario mėn.		
4.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių prevencijos programos taisyklėmis	Rugsėjo mėn. arba mokslo metų eigoje atvykus naujam mokiniui	Klasės valandėlės forma R2 arba el. dienyne iš karto po klasės valandėlės	Klasių auklėtojai
5.	Darbuotojų paskirstymas į mokymosi ir supervizijų grupes (MSG) (išvykus arba atvykus naujiems darbuotojams)	Rugsėjo mėn.	Direktoriaus įsakymas	Programos koordinatorius Direktorius

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingas asmuo
6.	5 MSG susitikimai. Susitikimų temos numatomos atsižvelgiant į aktualijas progimnazijoje	Mokinių atostogų metu: rudens, Kalėdų, žiemos, Velykų, vasaros (birželio mėn.)	MSG protokolas R1 iš karto po susitikimo Direktoriaus atmintinė C1 iki palaikomojo susitikimo	MSG lyderiai Programos koordinatorius
7.	Mokymai naujiems darbuotojams	Mokslo metų eigoje	Naujų darbuotojų mokymo kursų forma R3 iš karto, pasibaigus mokymams Direktoriaus atmintinė C1 iki palaikomojo susitikimo	Instruktorius Direktorius
8.	Anketinė mokinių apklausa Olweus klausimynu	Lapkričio mėn.	Direktoriaus atmintinė C1 gavus anketinius rezultatus	Programos koordinatorius IT mokytoja
Išiaiškinti patyčių ir konfliktų sampratas, mokyti mokinius bendrauti ir bendradarbiauti.				
9.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių prevencijos programos taisyklėmis	Rugsėjo mėn. arba mokslo metų eigoje atvykus naujam mokiniui	Klasės valandėlės forma R2 arba el. dienyne iš karto po klasės valandėlės	Klasių auklėtojai
10.	Individualūs pokalbiai su mokiniais, įtariamų ir faktinių patyčių atvejų aptarimas	Mokslo metų eigoje	Klasės auklėtojo atmintinė C2 iki vasario mėn. ir birželio mėn.	Klasių auklėtojai
11.	2 mokinių tarybos susirinkimai per mokslo metus, skirti aptarti Olweus programos eigą, veiklą, mokinių iniciatyvas	Lapkričio ir balandžio mėn.	Mokinių tarybos susirinkimo forma R4 iš karto, pasibaigus susirinkimui	Asmuo, koordinuojantis mokinių tarybos darbą
12.	Renginiai skirti patyčių prevencijai: Tolerancijos dienos minėjimas	Lapkričio mėn.	Apie įvykusius renginius skelbiama gimnazijos internetiniame puslapyje http://www.kybartupagmok.com	Mokinių taryba, klasių auklėtojai, vaiko gerovės komisija
13.	Akcija „Savaitė be patyčių“	Kovo mėn.		
14.	Kūrybinių darbų konkursai, skirti patyčių prevencijai	Paskelbus konkursą		
Užtikrinti tinkamą Olweus klasių valandėlių vedimą, konsultuoti klasių auklėtojus patyčių prevencijos, dokumentacijos pildymo klausimais				
15.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus ir nuoseklus taikymas	Mokslo metų eigoje	Klasės auklėtojo atmintinė C2 iki vasario mėn. ir iki birželio mėn..	Klasių auklėtojai

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingas asmuo
16.	Supažindinimas su naujomis nuobaudų kopėtėlėmis	Rugsėjo mėn.		Programos koordinatorius
17.	1–8 kl. Olweus klasių valandėlių vedimas	Du kartus per mėnesį	Klasės valandėlės forma R2 arba įrašas el. dienyne iš karto po klasės valandėlės	Klasių auklėtojai
18.	Klasių auklėtojų vedamų valandėlių pildomos dokumentacijos apžvalga	2 kartus per mokslo metus	Klasės auklėtojo atmintinė C2, klasės valandėlės forma R2 arba išrašas iš el. dienyne	Klasių auklėtojai
Apie patyčių prevencijos programą informuoti tėvus, įtraukti į bendrą veiklą.				
19.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie patyčių prevencijos veiklą, nuobaudų kopėtėles per klasės tėvų susirinkimus	I-ame mokslo metų trimestre pagal klasių auklėtojų darbo planus	Direktoriaus atmintinė C1 iki susitikimo, klasės auklėtojo atmintinė C2 iki vasario mėn. ir birželio mėn., susirinkimų protokolai	Programos koordinatorius Klasių auklėtojai
20.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie apklausos rezultatus per klasės tėvų susirinkimus	II-ame mokslo metų trimestre pagal klasių auklėtojų darbo planus		
21.	Kiti bendri klasės ir tėvų renginiai, susitikimai	Pagal klasių auklėtojų darbo planus	Klasių auklėtojų darbo planai	Klasių auklėtojai
22.	Atviros durų dienos organizavimas gimnazijoje, susitikimai su administracija, specialistais	2020 m. balandžio mėn.	Direktoriaus įsakymas dėl renginio organizavimo	Direktorius, pavaduotoja ugdymui
23.	Informacijos apie patyčias ir jų prevenciją skelbimas progimnazijos televizoriuje, internetiniame puslapyje	Mokslo metų eigoje		OPPKK
Inicijuoti darbuotojus aktyviau pildyti patyčių registracijos žurnalą, taikyti „Nuobaudų kopėtėles“, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose, fiksuoti pastebėtus nukrypimus				
24.	Peržiūrėti ir pakoreguoti patyčių žurnalą pildymo formą	Rugsėjo mėn.	Patyčių registracijos žurnalas	Olweus patyčių programos koordinacinis komitetas
25.	MSG susitikimų metu aptarti pastebėtus patyčių atvejus, skatinti darbuotojus juos žymėti patyčių registravimo žurnale.	MSG susitikimų metu	MSG protokolai R1 iš karto po susitikimo	MSG vadovai
26.	Nuobaudų kopėtėlių,	Mokslo metų	Patyčių registracijos žurnalas,	Progimnazijos

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingas asmuo
	įtariamų arba faktinių patyčių atvejų sprendimo procedūros taikymas	eigoje	patyčių atvejų registracijos protokolai	darbuotojai, įtardami arba pastebėję patyčias
27.	Paprastų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas	Mokslo metų eigoje	Nukrypimų šalinimo forma A1 kai nustatomas paprastas nukrypimas	Progimnazijos darbuotojai pastebėję nukrypimą
28.	Rimtų / sistemingų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas	Mokslo metų eigoje	Nukrypimų šalinimo forma A2 kai nustatomas nukrypimas	Direktorius
Budintiems progimnazijos vadovams atkreipti dėmesį į mokytojų budėjimą „karštuose taškuose“, esant reikalui koreguoti budėjimo grafiką				
29.	Budėjimo progimnazijoje grafiko sudarymas ir koregavimas	Prieš kiekvieną mėnesį	Direktoriaus įsakymas, budėjimo tvarkaraštis direktoriaus atmintinė C1 iki palaikomojo susitikimo	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
30.	Progimnazijos vadovų pasitarimai dėl budėjimo gerinimo	Mokslo metų eigoje, atsižvelgiant į atlikto tyrimo rezultatus		
Koreguoti, tobulinti OPKUS veiklą, atsižvelgiant į programos instruktorės pastabas, pasiūlymus				
31.	Konsultacijos su programos instruktore	Mokslo metų eigoje		Programos koordinatorius
32.	OPPKK susitikimas su programos instruktore	2019 m. gruodžio mėn.	OPPKK protokolai	Programos koordinatorius

Planas skelbiamas progimnazijos internetiniame puslapyje <http://www.kybartupagmok.com>

Parengė
Vilkaviškio r. Kybartų „Saulės“ progimnazijos
direktoriaus pavaduotojas ugdymui Gintaras Vencius